

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Pavla Stanková
Téma práce:	Kriminalizace útoků na informační systémy
Rozsah práce:	185 639 znaků včetně mezer (cca 103 NS)
Datum odevzdání práce:	1. 11. 2022 (tištěná i elektronická)
Vedoucí práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka Pavla Stanková předložila práci na téma: Kriminalizace útoků na informační systémy. Předložená diplomová práce tedy představuje rozbor problematiky kyberkriminality, což je aktuální i společensky závažné téma. Jde o téma aktuální, neboť v oblasti informačních technologií neustále dochází k dalšímu rozvoji a rozmachu v oblasti kriminality. Zřetelné jsou stále sofistikovanější a sofistikovanější způsoby jejího páchání, na což je nezbytné kontinuálně reagovat jak v oblasti prevence a kriminalistických metod vyšetřování, tak také v oblasti rozhodovací praxe a podřazování nových případů pod stávající trestné činy či reaktivním vytváření nových skutkových podstat.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika útoků na informační systémy je problematikou závažnou, aktuální a rovněž i náročnou na zpracování, neboť jde o jednu z nejkompexnějších oblastí trestního práva v 21. století. Vyžaduje totiž znalosti trestního práva hmotného i procesního a také znalosti z oborů kriminologie, kriminalistiky, mezinárodního práva a informačních technologií. Diplomantka při psaní práce vycházela zejména ze standardních metod při zpracování odborného textu (analýza a deskripce; pracovala s nadprůměrným počtem pramenů, mezi nimiž jsou kromě tuzemských zdrojů a judikatury zastoupeny ve značné míře také prameny zahraniční).

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je s výjimkou úvodu a závěru členěna do sedmi na sebe logicky navazujících kapitol, které jsou dále členěny na podkapitoly. Úvodní část objasňuje základní pojmy (kyberkriminalita či kyberprostor), se kterými práce diplomantka pracuje. Následně jsou představeny klíčové mezinárodní instrumenty v boji proti kybernetické kriminalitě (v kontextu EU a Rady Evropy). Těžiště diplomové práce je věnováno představení jednotlivých druhů kybernetických útoků a jejich následné trestněprávní klasifikaci (obecně hacking, dále phishing, sniffing, DoS a DDoS, malware). Navazující část přibližuje procesní rovinu problematiky, přičemž vymezená část obsahuje taktéž poznatky z kriminologie, jako je typologie pachatelů a jejich motivů. Zmíněna je taktéž problematika aktuálních trendů v kyberprostoru (typicky cloudová úložiště, virtuální měny a virtuální krádeže). Závěrem jsou představeny statistické údaje týkající se nápadu kybernetické trestné činnosti v ČR za poslední léta, jakož i predikce budoucího vývoje. Kapitola současně reflektuje i vývoj kybernetické trestné činnosti v souvislosti s koronavirovým onemocněním COVID-19 a probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině. V práci jsou dále prezentovány rovněž cíle ČR v oblasti kybernetické bezpečnosti.

4. Vyjádření k práci

Předložená práce představuje velmi zdařilé zpracování zvoleného tématu. Diplomantka prokázala, že se ve zvolené problematice velmi dobře orientuje. Je třeba ocenit počet použitých zdrojů včetně zdrojů zahraničních. Orientace v problematice je pak prokazována rovněž tím, že autorka do práce vhodně zakomponovala i aktuální trendy a informace (např. BitB jako aktuální trendy phishingu, nově přijatou Strategii prevenci kriminality, problematiku Covid-19, etc.).

Autorka též prokázala velký přehled v technických normách a metodologii zajišťování digitálních stop. Předložená práce splňuje všechny obsahové i formální náležitosti, které jsou kladeny na tento typ kvalifikační práce. Práci doporučuji k obhajobě. Předběžně práci hodnotím stupněm výborně (1). V rámci obhajoby nechť se zaměří na volbu správného institutu při zajištění obsahu na cloudovém uložení během domovní prohlídky.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Definovaný cíl práce („představit škálu kybernetických útoků, se kterými se v kyberprostoru lze setkat, a trestněprávně je klasifikovat. (...) Pozornost je dále koncentrována na otázky procesněprávního charakteru, (...) Snahou je taktéž zjistit, na jaké nedostatky v oblasti kyberzločinu naráží tuzemská právní úprava, eventuálně představit možné návrhy de lege ferenda. (...) vyhodnotit dostupné statistické údaje týkající se kybernetické trestné činnosti a určit její možný budoucí vývoj. (...) jaké úskalí pro trestní právo přinesly aktuálně se vyskytující trendy v oblasti kyberprostoru“) byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Theses: 15% (nejvyšší shoda) Turnitin: 33% (celkové procento podobnosti) Závěr: Práce je původním dílem autorky. Blíže byla zkoumána podobnost zejména s obhájenou prací A. Eliášové na stejné téma, po zevrubném porovnání však bylo zjištěno, že předložená práce je vlastním autorským dílem.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citační normy byly dodrženy. Počet zdrojů je nadprůměrný, využity byly i statistické údaje.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy odpovídá zvolenému tématu, o čemž svědčí i podrobná osnova, i charakteru/typu kvalifikační práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	1

Otázka k obhajobě:

Volba správného institutu při zajištění obsahu na cloudovém uložení během domovní prohlídky.

V Praze dne 14. ledna 2023

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent